

KANGBAYI LEEFT

De grote dag: woensdag 17.12.2008. Zonnig en heet. Père Aurélien (in onberispelijke priester - outfit) staat al om 8.30u klaar om ons met twee 4x4's naar Kangbaya te voeren. Miel (vader van Jan – pour les intimes: papà) en Wim (directeur gevangenis Mechelen) hebben een vest aangetrokken met een heuse das. Jan glundert in zijn mooi veelkleurig Afrikaans hemd, voor de gelegenheid gekregen van zijn Congolese vriend Vincent. Z'n zwarte tas is volgeladen met geschenken en attenties.

Even een incidentje: de Soeurs Orantes – onze gastvrouwen – blijken niet uitgenodigd te zijn op de openingsceremonie. Uiterekend zij die zich altijd zoveel hebben ingezet voor de gevangenen. Jan is boos en vordert Soeur Maximilienne op als vertegenwoordigster van de kloostergemeenschap. "Anders ga ik zelf niet" bries hij. Soeur Maximilienne stapt mee in een 4x4. Vertrek voor een rit van 3km buiten de stad naar het woud.

Op de heuvel midden in het groen verschijnt plots Kangbaya. In al haar glorie. Wat een prachtig afgewerkt gebouw. Wit geschilderd met felblauwe poorten en traliewerk.

Op de voorgevel staan de namen geschilderd van alle partners van het project, zoals ondermeer Rejusco, La Commission de Justice et Paix, les Rafiki (VZW Within-Without-Walls).

Veel volk al en erg druk. De Monuc heeft voor een podium, luifels en stoelen gezorgd. Tientallen hoogwaardigheidsbekleders maken hun opwachting: de secretaris-generaal van het ministerie van justitie, de provinciale minister van sociale zaken, de bisschop, de burgemeester, de Procureur de la République, enz. Allen op hun paasbest. Jan en Miel zitten mee vooraan. Met Soeur Maximilienne. Veel belangstelling van de plaatselijke bevolking. Er is zelfs een delegatie van de scouts.

De ceremonie begint. Het volkslied: ingetogen. En dan de speeches. Wel een tiental: de secretaris - generaal, père Aurélien, de provinciale minister, de aannemers, enz.

Ook Jan natuurlijk. Een krachtige speech: "... aimez les prisonniers, aimez les prisonniers...". Hij eindigt met een aardig mondje Swahili. Twee geschenken haalt hij voor de gevangenen uit zijn tas : een houten mariabeeldje en een icoon met de vier evangelisten. De bisschop neemt namens de gevangenen de honneurs waar. Soeur Maximilienne krijgt een mooi versierde kaars. Dank aan de zusters, die iedere donderdag een maaltijd voor de gedetineerden klaarmaken.

We zijn nu 3 uur verder. Miel is ingedommeld. Nipt kan Jan voorkomen dat hij – Miel – met zijn stoel kapseist. De ceremonie wordt afgesloten met de wijding van het gebouw en een lange toespraak van de bisschop.

De poorten gaan open. Met enkele honderden naar binnen. Rondgang in het gebouw o.l.v. de fiere directeur. Vooraan het kantoor van de directeur, het personeelslokaal en de bibliotheek. Een enorme binnenkoer: voor voetbal, volleybal, ... Vier zalen voor 167 gevangenen: één voor de militaire gevangenen, één voor mannelijke gevangenen van gemeenrecht, één voor vrouwen en één voor minderjarigen. In elke zaal zijn tientallen matrassen op betonnen sokkels voorzien, alsmede diverse toiletten en douches. Het oogt allemaal degelijk en solide. Er is ook nog de keuken, het EHBO lokaal en de ontvangstruimte voor bezoekers.

Plots worden er bakken bier en frisdrank aangedragen. Zeer welkom na meer dan 4 uur stilzitten in deze hitte. We drinken op de toekomstige bewoners van dit ruime en comfortabel huis.

Vreemd genoeg doet het gerucht de ronde dat de gevangenen niet zo scheutig zijn op hun verhuis naar Kangbayi. De vrees voor het onbekende?

Rond 15u arriveert het eerste konvooi van de Monuc met een veertigtal gedetineerden. Een luidruchtige bedoening. Geroep en geschreeuw. Geboeid per twee naar binnen. Fouillering. Alles toch iet wat geïmproviseerd. In diverse konvooien volgt nog eens bijna driehonderd man.

Jan is binnen: één en al oor voor de gevangenen, hun zorgen, hun vragen en hun hoop. Verbaal soms heftig.

De avond begint stilaan te vallen. De Monuc heeft al het ceremoniemateriaal opgeruimd. Iedereen is weg. De bewakers staan er alleen en wat verweesd bij aan de poort. Miel doet met hen een praatje. Jan komt eindelijk buiten: stralend!

De droom is in vervulling gegaan. Kangbayi leeft!